

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Державного університету
«Житомирська політехніка»
15 серпня 2024 р., протокол № 04

ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО НАПИСАННЯ ЗВІТУ

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок»
факультет бізнесу та сфери обслуговування
кафедра фінансів та цифрової економіки

Рекомендовано на засіданні
кафедри фінансів та цифрової
економіки

14 червня 2024 р., протокол № 07

Розробники: к.е.н., доц. кафедри фінансів та цифрової економіки ДЯЧЕК Світлана
д.е.н., проф. кафедри фінансів та цифрової економіки ВИГОВСЬКА Наталія
д.е.н., проф. кафедри фінансів та цифрової економіки ПОЛЧАНОВ Андрій

Житомир
2024

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 2

Програма виробничої практики та методичні рекомендації щодо написання звіту для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» [Електронне видання]. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2024. 58 с.

Розробники: к.е.н., доц. Світлана ДЯЧЕК, д.е.н., проф. Наталія ВИГОВСЬКА, д.е.н., проф. Андрій ПОЛЧАНОВ

Рецензенти:

ПЕТРУК Олександр - д.е.н., проф., професор кафедри фінансів та цифрової економіки Державного університету «Житомирська політехніка».

НАЗАРЕНКО Тетяна - к.е.н., доц., доцент кафедри доцент кафедри інформаційних систем в управлінні та обліку Державного університету «Житомирська політехніка».

Затверджено Вченою радою факультету бізнесу та сфери обслуговування (протокол № 07 від 29 червня 2024 р.)

Програма виробничої практики та методичні рекомендації щодо написання звіту призначені для забезпечення проходження практики та підготовки звіту за її результатами для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Методичне видання містить програму виробничої практики, рекомендації щодо структури та змісту звіту з практики.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 58 / 3</i>

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Мета та основні завдання.....	5
2. Зміст практики.....	7
3. Форми та методи контролю.....	9
4. Вимоги до оформлення звіту.....	10
5. Критерії оцінювання практики.....	29
6. Додатки.....	32

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 4

ВСТУП

Виробнича практика здобувачів вищої освіти є важливим етапом процесу підготовки бакалаврів у вищій школі, одним із видів навчальної роботи, яка дозволяє довести теоретичні знання, які вони отримують під час аудиторних занять, до логічного їх продовження – застосування їх у галузі практичної діяльності, націлює їх на успішну майбутню професійну роботу, забезпечує ознайомлення з майбутніми проблемами і спеціальними завданнями, що відбуваються відповідно до їх фахової підготовки.

Виробнича практика здобувачів вищої освіти проводиться на 3-му та 4-му курсах після вивчення на початкових курсах загальноосвітніх дисциплін та перших загальних дисциплін щодо майбутньої фахової діяльності та передбачає послідовне зростання рівня складності завдань, що корелює з етапами теоретичної підготовки здобувачів.

Здобувачі вищої освіти проходять виробничу практику відповідно до графіку освітнього процесу Державного університету «Житомирська політехніка».

Загальний обсяг виробничої практики складає 180 годин (6 кредитів), форма контролю – диференційований залік.

Організаційно-методичне забезпечення виробничої практики здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» регламентує Програма виробничої практики, яка базується на таких законодавчих актах та нормативних документах:

- Закон України «Про вищу освіту» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>);

- Положення про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка» (<https://docs.ztu.edu.ua/mdocs-posts/polozhennya-pro-organizatsiyu-osvitnogo-protsesu-u-zhdtu/>)

- Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Державного університету «Житомирська політехніка» (<https://docs.ztu.edu.ua/mdocs-posts/polozhennya-pro-provedennya-praktyku-studentiv-zhdtu/>);

- Освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» кваліфікація: бакалавр фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку».

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 5

1. МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ

Виробнича практика є складовою частиною освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» першого рівня вищої освіти (бакалавр) за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» та проводиться відповідно до затверджених робочим навчальним планом і графіком освітнього процесу з метою оволодіння здобувачами системою професійних вмінь і навичок, а також первинним досвідом професійної діяльності, та має сприяти саморозвитку здобувача ВО.

Практика здобувачів вищої освіти представляє собою планомірну й цілеспрямовану їх діяльність по освоєнню вибраної спеціальності. Під час виробничої практики здобувачі ВО поглиблюють та закріплюють теоретичні знання з дисциплін навчального плану, вміння самостійно вести аналітичну та дослідну роботу з обраної спеціальності, отримують практичний досвід у сфері фінансів, страхування, банківської справи та фондового ринку, а зібрані матеріали можуть використати для підготовки тез доповідей на студентських конференціях та написання статей.

Метою виробничої практики є:

- поглиблення та закріплення теоретичних знань здобувачів ВО з фахових дисциплін;
- формування у здобувачів на базі знань, що набуті у закладі вищої освіти, професійних умінь і навичок щодо прийняття самостійних рішень під час професійної діяльності в реальних ринкових умовах;
- розуміння сутності і соціальної значимості майбутньої своєї професії та практичного використання знань;
- формування професійних інтересів, нахилів, потреби в креативній самосвідомості і розвитку творчого підходу до професійної діяльності;
- опанування здобувачами сучасними прийомами, методами та знаряддями праці в галузі їх майбутньої професії;
- виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

Головні завдання практики:

- узагальнення, закріплення і поглиблення знань, що отримані під час навчання в університеті для використання їх у подальшій роботі та обґрунтованого прийняття рішень;
- вивчення організаційно-функціональної структури і змісту роботи державних фінансових органів, податкової служби, фінансових підрозділів підприємств, страхових компаній або банківських установ;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 6

- знайомство з роботою різних виробничих ланок та фінансових підрозділів різних суб'єктів господарювання;
- ознайомлення з основними видами діяльності підприємства (організації, установи) та вивчення фінансово-економічних показників його діяльності;
- збір та загальний аналіз даних, щодо виробничо-господарської та фінансової діяльності підприємства;
- ознайомлення з організацією фінансів сучасного бізнесу, виявлення їх проблем і шляхів вирішення в умовах ризику і невизначеності;
- ознайомлення із законодавчими актами й нормативними документами в предметній сфері;
- збір документів для оформлення звіту з проходження виробничої практики.

Зміст виробничої практики направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених освітньо-професійною програмою зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність працювати у команді.

ЗК12. Здатність працювати автономно.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

Отримані знання з виробничої практики стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 7

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

2. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

2.1. Місце проходження практики

Виробнича практика для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є невід'ємною складовою освітньо-професійної підготовки фахівців зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» і проводиться на підприємствах, у комерційних банках, страхових компаніях, бюджетних установах, органах місцевого самоврядування, територіальних підрозділах Державної податкової служби України, Державної казначейської служби України, державних цільових фондів, інших фінансових установах, що за профілем, обсягами і станом господарсько-фінансової діяльності, станом матеріально-технічної бази, рівнем організації виробничих процесів та фінансової діяльності здатні забезпечити виконання основних завдань практики.

Здобувачі ВО мають право самостійно, з дозволу кафедри фінансів та цифрової економіки, обирати для себе місце проходження практики і пропонувати його для затвердження.

Основними вимогами до баз практики є такі:

- об'єкт повинен бути юридичною особою, або фізичною особою-підприємцем, повинен здійснювати основні види господарської діяльності, мати відокремлений баланс;

- на об'єкті практики мають відбуватись управлінські та фінансові процеси, які можна проаналізувати;

- об'єкт практики має функціонувати щонайменше 3 роки, для можливості з'ясування тенденцій в його розвитку.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 8

2.2. Порядок організації та керівництво виробничою практикою

Навчально-методичне керівництво виробничою практикою здійснює кафедра фінансів та цифрової економіки. Кафедра перед початком практики проводить інструктаж здобувачів вищої освіти з метою ознайомлення зі змістом і організацією проходження практики.

За місяць до початку практики кафедра разом з відповідальним за виробничу практику від університету готує і оформляє наказ, в якому відображається закріплення здобувачів вищої освіти і викладачів-керівників за базами практики.

Підставою для формування наказу є заява здобувача ВО (див. Додаток А) та відповідним чином оформлений Договір між установою, що є базою практики, та Житомирською політехнікою (див. Додаток Б), який друкується на 1 аркуші формату А4 з двох сторін у двох екземплярах. Бланк договору можна отримати на кафедрі.

Керівництво практикою здійснюється викладачами від університету і керівником практики, призначеним наказом керівництва підприємства.

Керівник практики від університету повинен:

- 1) забезпечити проведення організаційних заходів перед виїздом здобувачів вищої освіти на базу практики;
- 2) забезпечити суворе дотримання проходження практики відповідно до програми і навчального плану;
- 3) здійснювати поточне керівництво практикою згідно з календарним планом.

Керівник практики від підприємства (установи, організації) призначається наказом директора і несе персональну відповідальність за організацію та проведення переддипломної практики у відповідності до її програми. До його обов'язків входить:

- організація проходження практики закріпленими за ним здобувачами вищої освіти, визначення завдань практикантам, організація проходження здобувачем вищої освіти інструктажу із техніки безпеки;
- ознайомлення здобувачів ВО з організацією роботи на конкретних робочих місцях, надання допомоги з правильного виконання практикантами їхніх функціональних задач, з освоєння прийомів раціонального виконання їхніх майбутніх посадових обов'язків;
- надання допомоги здобувачам вищої освіти в одержанні ними необхідної інформації, матеріалів, нормативної та іншої документації для виконання програми практики та збору і обробки даних;
- здійснення постійного контролю за діяльністю практикантів, їхньою трудовою дисципліною та дотриманням правил техніки безпеки на робочому місці;
- по закінченню практики підписує необхідні документи, що засвідчують

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	
		Арк 58 / 9

результати проходження практики здобувачами вищої освіти та надає оцінку роботи практиканта.

Здобувачі вищої освіти зобов'язані:

- 1) повністю виконувати завдання, передбачені програмою практики і календарним графіком;
- 2) дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку, діючих на підприємстві;
- 3) систематично вести щоденник виробничої практики і надати звіт про проходження практики і виконання індивідуальних завдань.

Здобувач освіти, який не виконав програму практики і одержав негативний відзив або незадовільну оцінку при захисті звіту, матиме заборгованість з виробничої практики.

2.3. Щоденник практики

Усі виконувані здобувачем ВО роботи під час проходження практики фіксуються у щоденнику практики (див. Додаток В).

Щоденник видається здобувачу ВО безпосередньо перед проходженням практики (вибуття до підприємства – бази практики). У щоденнику робляться відмітки про прибуття та вибуття здобувача з бази практики, заповнюється графік проходження практики в розрізі видів робіт, тижнів практики, а також робиться відмітка про його виконання здобувачем. Також у щоденник можуть заноситись робочі записи під час проходження практики. По завершенню керівник практики від підприємства у щоденнику оцінює роботу здобувача на практиці. Останнім у щоденнику відгук зазначає керівник практики від закладу освіти.

Під час захисту звіту з проходження виробничої практики у щоденнику виставляється оцінка.

2.3. Індивідуальне завдання

Графік проходження практики в розрізі баз практики та видів робіт, який заноситься у щоденник практики, відображається в календарному плані на виробничу практику, який отримує здобувач ВО на кафедрі (див. Додаток Г).

3. ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Контроль за дотриманням здобувачем графіку проходження практики здійснює керівник від ЗВО та керівник від бази практики.

Для ефективного контролю виробничої практики на кафедрі фінансів та цифрової економіки застосовуються різні форми та методи контролю, що дають можливість в подальшому об'єктивно оцінити знання та навички здобувачів, набуті в результаті проходження практики. До них належить:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 10

1. Щоденник практики. Ведення щоденника дає змогу контролювати щоденну діяльність здобувача, відслідковувати його прогрес і розуміння матеріалу. Щоденник також містить відомості про виконані завдання та їхню послідовність.

2. Поточні консультації та проміжні перевірки. На етапі практики викладачі-куратори регулярно проводять консультації, під час яких здобувачі можуть отримати рекомендації та роз'яснення щодо складних аспектів завдань. Проміжні перевірки дозволяють вчасно виявляти проблемні моменти й коригувати напрям роботи.

3. Підсумковий звіт про практику. За результатами проходження виробничої практики здобувачі складають та подають на кафедру звіт про проходження виробничої практики, підписаний керівником від бази практики та від університету, де описують виконану роботу, аналізують отримані результати та роблять висновки. Звіт оцінюється за повнотою, обґрунтованістю висновків і рекомендацій, здатністю узагальнити досвід, набутий під час практики. Звіт про проходження виробничої практики здається в терміни, встановлені графіком роботи зі здобувачами.

4. Захист звіту. Звіт з проходження виробничої практики захищається здобувачем в комісії, затвердженій наказом, після завершення практики. До складу комісії входять керівники практики від університету та викладачі кафедри. Передбачається усний захист, де здобувачі презентують основні результати практики, відповідають на питання викладачів і демонструють здобуті навички та знання. Захист є підсумковим елементом контролю, що дозволяє комплексно оцінити професійну підготовку здобувача. Застосування цих форм і методів дозволяє всебічно контролювати процес проходження практики, забезпечує зворотний зв'язок і сприяє підвищенню якості навчання.

4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ

4.1. Вимоги до структури та змісту звіту

Здобувач ВО на основі зібраного фактичного матеріалу, здобутих знань і обсягу виконаних робіт відповідно до затвердженої програми складає звіт про проходження виробничої практики.

Під час проходження практики здобувач щодня записує в щоденнику по практиці виконувану роботу. Ці записи, а також необхідний статистичний матеріал, результати моделювання є основою для написання звіту по практиці.

Звіт повинен містити:

- титульний аркуш (див. Додаток Д);
- щоденник про проходження виробничої практики (Додаток В), поміщений у канцелярський файл, який включає відгук та оцінку роботи здобувача при проходженні виробничої практики;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 11

- зміст;
- вступ;
- розділи, що складають основну частину звіту;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки.

ВСТУП повинен бути написаний чітко та лаконічно (1-2 сторінки), відображаючи актуальність проходження практики та її значення для здобуття фаху фінансиста, мету та завдання виробничої практики, базу, яка була обрана для проходження практики, інформаційну базу для написання звіту та структуру звіту.

ОСНОВНА ЧАСТИНА звіту буде відрізнятися залежно від року проходження виробничої практики та обраної бази практики.

1. ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ТРЕТЬОГО РОКУ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Якщо здобувач проходить практику на **ПІДПРИЄМСТВАХ РІЗНИХ ФОРМ ВЛАСНОСТІ**, то в основній частині звіту він повинен розкрити наступні питання:

1. Організаційно-економічна характеристика діяльності підприємства:

- ознайомитися з історією становлення та розвитку підприємства;
- описати організаційно-правову форму господарювання та форму власності господарюючого суб'єкта;
- вказати розмір статутного капіталу, а для акціонерних товариств також види, кількість і вартість акцій; перелік засновників і розмір їх часток у статутному капіталі;
- ознайомитися з законодавчо-нормативною базою функціонування підприємства;
- ознайомитись з установчими (засновницькими) документами підприємства та зазначити основні положення: мета і предмет господарської діяльності; склад і компетенція органів управління, порядок прийняття ними рішень; порядок формування майна, розподілу прибутків та збитків; умови його реорганізації та ліквідації;
- зазначити чисельність працівників.

2. Організація фінансової роботи на підприємстві:

- охарактеризувати організацію роботи фінансово-економічних служб підприємства (функціональне призначення, кількісний та якісний склад фінансово-економічних служб підприємства, права та обов'язки їх окремих працівників; нормативно-правові, інструктивні та методичні матеріали, які використовуються в цих підрозділах).

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 12

3. Організація готівкових і безготівкових розрахунків підприємства:

- визначити сфери використання готівкових розрахунків суб'єктом господарювання;
- охарактеризувати систему та форми безготівкових розрахунків, які використовуються підприємством;
- описати види рахунків підприємства в банках.

4. Грошові надходження, прибуток, їх розрахунок і розподіл на підприємстві:

- проаналізувати динаміку обсягів формування валового вхідного, валового вихідного та чистого грошових потоків у розрізі операційної, фінансової та інвестиційної діяльності підприємства;
- вивчити склад та структуру витрат підприємства;
- провести аналіз динаміки адміністративних витрат, витрат на збут, інших операційних витрат підприємства;
- охарактеризувати види доходів підприємства;
- провести аналіз обсягів виручки від реалізації продукції, описати фактори, що на неї впливають;
- описати порядок формування прибутку підприємства, провести аналіз його динаміки за останні 3 роки;
- надати схему механізму розподілу та використання чистого прибутку;
- надати характеристика фондів та резервів підприємства, що утворюються за рахунок чистого прибутку, зазначити порядок їх використання.

5. Оборотні активи підприємства, ефективність їх використання:

- провести аналіз складу та структури оборотних активів підприємства;
- розрахувати показники ефективності використання оборотних активів на підприємстві;
- вказати основні шляхи підвищення ефективності використання оборотних активів, що можуть бути використані підприємством.

6. Кредитування підприємства:

- охарактеризувати об'єкти кредитування, види та форми кредиту, які використовуються на підприємстві;
- описати порядок оформлення кредитних договорів.

7. Капітальні вкладення підприємства, їх джерела:

- провести аналіз складу та структури необоротних активів підприємства;
- здійснити розрахунок основних показників стану й ефективності використання необоротних активів на підприємстві;
- охарактеризувати джерела та порядок фінансування капітальних вкладень на підприємстві.

8. Оцінка фінансового стану підприємства:

- охарактеризувати інформаційне забезпечення оцінки фінансового стану на підприємстві;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 13

- вказати мету та основні етапи оцінки фінансового стану підприємства;
- провести оцінку фінансового стану підприємства за допомогою показників фінансової стійкості, ліквідності, платоспроможності, рентабельності, ділової активності;
- зробити висновки за результатами аналізу та надати пропозиції щодо покращення фінансового стану підприємства.

Якщо здобувач ВО проходить практику у **ФІНАНСОВИХ УСТАНОВАХ (БАНКАХ, СТРАХОВИХ КОМПАНІЯХ ТОЩО)**, то в основній частині звіту він повинен розкрити наступні питання:

1. Загальноекономічна характеристика фінансової установи:

- ознайомитися з історією становлення та розвитку фінансової установи.
- ознайомитися з установчими (засновницькими) документами фінансової установи та зазначити основні положення: мета і предмет господарської діяльності; склад і компетенція органів управління, порядок прийняття ними рішень; порядок формування майна, розподілу прибутків та збитків; умови його реорганізації та ліквідації.

2. Система управління фінансовою установою:

- описати організаційно-правову форму господарювання та форму власності фінансової установи;
- навести схему управління фінансової установи.

3. Нормативно-правове забезпечення діяльності фінансової установи:

- провести експрес-аналіз чинної нормативно-правової бази, що регулює діяльність фінансової установи;
- опис ліцензій;
- провести аналіз внутрішніх положень фінансової установи.

4. Аналіз активів фінансової установи:

- провести аналіз структури активів;
- провести аналіз динаміки активів.

5. Аналіз джерел фінансування фінансової установи:

- провести аналіз структури джерел фінансування;
- провести аналіз динаміки джерел фінансування.

6. Послуги фінансової установи для фізичних та юридичних осіб:

- опис продуктів фінансової установи для приватних клієнтів;
- опис продуктів фінансової установи для корпоративних клієнтів.

7. Доходи, витрати та прибуток фінансової установи:

- провести аналіз структури та динаміки доходів;
- провести аналіз структури та динаміки витрат;
- провести аналіз структури та динаміки фінансових результатів.

8. Оцінка фінансового стану фінансової установи:

- охарактеризувати інформаційне забезпечення оцінки фінансового стану фінансової установи;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 14

- здійснити оцінку фінансового стану за допомогою показників ліквідності та платоспроможності;
- зробити висновки за результатами аналізу та надати пропозиції щодо покращення фінансового стану фінансової установи.

2. ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ЧЕТВЕРТОГО РОКУ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Якщо здобувач ВО проходить практику на **ПІДПРИЄМСТВАХ РІЗНИХ ФОРМ ВЛАСНОСТІ**, то в основній частині звіту він повинен розкрити наступні питання:

1. Стан та проблеми галузі, в якій працює підприємство:

- надати характеристику галузі діяльності підприємства, вказати її значення і місце в економіці.

2. Загальна економічна характеристика підприємства:

- ознайомитися з історією становлення та розвитку підприємства.
- описати організаційно-правову форму господарювання та форму власності господарюючого суб'єкта;
- вказати розмір статутного капіталу, а для акціонерних товариств також види, кількість і вартість акцій; перелік засновників і розмір їх часток у статутному капіталі;
- ознайомитися з законодавчо-нормативною базою функціонування підприємства;
- ознайомитись з установчими (засновницькими) документами підприємства та зазначити основні положення: мета і предмет господарської діяльності; склад і компетенція органів управління, порядок прийняття ними рішень;
- охарактеризувати місце підприємства в економічному середовищі регіону, зазначити його основних постачальників, споживачів, конкурентів;
- навести схему управління підприємством: підпорядкованість основних функціональних служб і підрозділів, характеристика функціональних обов'язків основних ланок управління підприємством. (Додати до звіту: положення про організацію роботи функціональних служб та посадові інструкції окремих посадових осіб (1 -2 служби чи особи));
- навести схему організації виробництва: основні виробничі підрозділи підприємства (цехи, дільниці і т.д.), їх спеціалізація, номенклатура й асортимент продукції (послуг), що ними випускаються.

3. Організація фінансової роботи на підприємстві:

- охарактеризувати організацію роботи фінансово-економічних служб підприємства (функціональне призначення, кількісний та якісний склад фінансово-економічних служб підприємства, права та обов'язки їх окремих

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 15

працівників;

- нормативно-правові, інструктивні та методичні матеріали, які використовуються в цих підрозділах).

4. Майновий потенціал підприємства:

- проаналізувати динаміку і структуру загального обсягу активів підприємства, визначити основні тенденції та вивчити можливі причини, що привели до змін у їх складі;

- провести горизонтальний та вертикальний аналіз необоротних активів підприємства;

- провести горизонтальний та вертикальний аналіз оборотних активів підприємства;

- провести аналіз ліквідності підприємства. Скласти баланс ліквідності підприємства;

- зробити висновки за результатами аналізу та надати пропозиції щодо покращення структури активів підприємства.

5. Джерела фінансування діяльності підприємства:

- проаналізувати динаміку складу і структури фінансових ресурсів підприємства, визначити основні тенденції їх зміни;

- провести горизонтальний та вертикальний аналіз власного капіталу підприємства;

- провести горизонтальний та вертикальний аналіз позикового капіталу підприємства;

- оцінити фінансову стійкість підприємства;

- зробити висновки за результатами аналізу та надати пропозиції щодо покращення структури пасивів підприємства.

6. Аналіз результатів діяльності підприємства:

- провести горизонтальний та вертикальний аналіз доходів підприємства;

- провести горизонтальний та вертикальний аналіз витрат підприємства;

- провести горизонтальний та вертикальний аналіз фінансових результатів підприємства;

- провести аналіз ділової активності підприємства;

- провести аналіз рентабельності підприємства;

- зробити висновки за результатами аналізу та надати пропозиції щодо підвищення прибутковості підприємства.

7. Фінансове планування на підприємстві:

- ознайомитися з порядком фінансового планування на підприємстві та основними видами фінансових планів, що формуються на підприємстві.

8. Особливості оподаткування діяльності підприємства:

- охарактеризувати основні види податків та обов'язкових відрахувань до державних цільових фондів, які сплачує підприємство;

- визначити особливості справляння податків і обов'язкових зборів

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 16

підприємством;

- вивчити податкову звітність, що формується підприємством;
- оцінити рівень податкового навантаження підприємства.

9. Взаємовідносини зі страховими організаціями:

- страхування майна підприємства. Порядок оформлення, умови страхування. Страхування комерційних ризиків: надання кредитів, результатів фінансово-господарської діяльності. Страхування вантажів. Страхування робітників підприємства. Страхування фондів споживання. Медичне страхування. Нарахування платежів до страхових фондів. Нарахування страхових відшкодувань при настанні страхових випадків.

10. Оцінка ймовірності банкрутства підприємства:

- оцінити ймовірність банкрутства підприємства за двома з наступних моделей: модель Е. Альтмана; п'ятифакторна модель У. Бівера; модель Р. Ліса; модель Р.Таффлера і Г. Тішоу; модель Г. Спрінгейта; R-модель; Модель О. Терещенка (див. Додаток И, табл. И.1-И.2) та зробити відповідні висновки.

Якщо здобувач ВО проходить практику у **БАНКАХ**, то в основній частині звіту він повинен розкрити наступні питання:

1. Стан та проблеми банківського ринку України:

- аналіз динаміки та структури кількості учасників, їх бізнес-моделей;
- аналіз динаміки та структури активів банків;
- аналіз динаміки та структури пасивів банків;
- аналіз динаміки та структури наданих банками кредитів;
- аналіз рентабельності діяльності комерційних банків.

2. Правові і економічні основи діяльності банків:

- дослідити історію становлення та розвитку банку, місію та стратегічні цілі банку;

- ознайомившись зі статутом банку, провести класифікацію банку за організаційно-правовою формою, за формою власності, за розміром капіталу;

- вказати банківські ліцензії, визначити операції, які банк може здійснювати на їх основі, проаналізувати структуру основних послуг, які фактично надаються банком.

3. Управлінська і організаційна структура комерційного банку:

- дати характеристику управлінської та організаційної структури банку;

- визначити відокремлені підрозділи банку (філії, відділення, представництва), описати основні завдання і функції структурних підрозділів банку.

4. Власний капітал комерційного банку:

- провести аналіз динаміки, складу та структури власного капіталу банку;

- оцінити виконання ним показників мінімального розміру регулятивного капіталу, достатності регулятивного капіталу, достатності основного капіталу.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 17

5. Позиковий та залучений капітал комерційного банку:

- провести аналіз динаміки, складу та структури зобов'язань банку;
- визначити види депозитних продуктів, які пропонує банк своїм клієнтам;
- провести аналіз депозитного портфелю банку у різних розрізах: за клієнтами, галузями, строками;
- оцінити рівень фінансування банку за рахунок таких джерел як: позика коштів на міжбанківському ринку, рефінансування НБУ, емісія власних боргових зобов'язань банку.

6. Активні операції комерційного банку:

- провести аналіз динаміки, складу та структури активів банку;
- вивчити кредитну політику, нормативні документи, що регламентують здійснення банком кредитних операцій, кредитні продукти, що пропонує банк;
- провести аналіз кредитного портфелю банку у різних розрізах: за клієнтами, галузями, строками. Аналіз проблемних кредитів банку. Вивчити форми і методи управління кредитним портфелем, способи захисту від кредитного ризику, формування страхових резервів за наданими кредитами, згідно вимог НБУ;
- провести аналіз структури інвестиційного портфелю банку, визначити, яку роль він відіграє у забезпеченні прибутковості та ліквідності банку;
- оцінити роботу банку на фондовому ринку з облігаціями внутрішньої державної позики, процентними облігаціями, казначейськими векселями, проаналізувати діяльність банку як торговця цінними паперами, депозитарну і реєстраційну діяльність.

7. Операції з обслуговування платіжного обороту:

Касові операції банку. Порядок відкриття і закриття рахунків клієнтів. Міжбанківські розрахунки комерційного банку.

8. Зовнішньоекономічні операції комерційного банку

- розрахунково-касове обслуговування у валюті. Кореспондентські відносини (з якими іноземними банками відкрито рахунки (ЛОРО/НОСТРО)). Системи міжнародних переказів (робота з SWIFT, а також участь у системах термінових переказів для фізичних осіб);
- торговельне фінансування та документарні операції.

9. Взаємовідносини банку зі страховими компаніями:

- страхування майна банків. Порядок оформлення, умови страхування. Страхування робітників банку. Страхування фонду споживання. Медичне страхування.

10. Особливості оподаткування діяльності банку:

- проаналізувати особливості оподаткування у сфері банківської діяльності;
- розглянути податки, збори і обов'язкові платежі, які сплачує банківська установа до бюджету та до цільових державних фондів; вказати об'єкт

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 18

оподаткування, ставки податку, податкові періоди, податкові пільги, звітні форми;

- проаналізувати стан розрахунків банку по податкових платежах.

11. Фінансова стійкість комерційного банку:

- провести коефіцієнтний аналіз фінансової стійкості банку;
- оцінити рівень виконання банком основних економічних нормативів, встановлених НБУ.

Якщо здобувач ВО проходить практику у **СТРАХОВИХ КОМПАНІЯХ**, то в основній частині звіту він повинен розкрити наступні питання:

1. Аналіз сучасного стану сегменту страхового ринку, в якому працює страховик:

- аналіз динаміки та структури кількості учасників, їх бізнес-моделей;
- аналіз динаміки та структури активів страховиків;
- аналіз динаміки та структури пасивів страховиків;
- аналіз динаміки та структури страхових премій та виплат;
- аналіз динаміки та структури результатів діяльності страховиків.

2. Загальна економічна характеристика страхової компанії:

- описати історію становлення та розвитку страхової компанії;
- охарактеризувати місце страховика в економічному середовищі регіону, зазначити його основних конкурентів;
- ознайомитись з установчими (засновницькими) документами страховика та зазначити основні положення: мета і предмет господарської діяльності; склад і компетенція органів управління, порядок прийняття ними рішень; порядок формування майна, розподілу прибутків та збитків; умови його реорганізації та ліквідації.

3. Власний капітал страховика та страхові резерви:

- відомості остаточних ключових учасників;
- відомості про власників істотної участі;
- схематичне зображення структури власності;
- аналіз динаміки та структури власного капіталу;
- аналіз динаміки та структури страхових резервів.

4. Аналіз страхового портфеля страховика:

- аналіз динаміки та структури надходжень страхових премій;
- аналіз динаміки та структури виплат страхових премій страхових премій;
- аналіз зміни рівня страхових виплат.

5. Аналіз інвестиційного портфеля страховика:

- аналіз динаміки та структури інвестицій в цінні папери;
- аналіз динаміки та структури інвестицій в інші фінансові інструменти.

6. Доходи, витрати і прибуток страховика:

- дослідити види доходів, що формуються страховиком (від страхової

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 19

діяльності, від інвестиційної діяльності та розміщення тимчасово вільних коштів та від проведення інших операцій, що не пов'язані зі специфікою страхування);

- аналіз структури та динаміки доходів;
- аналіз структури та динаміки витрат;
- аналіз структури та динаміки фінансових результатів;
- дослідити особливості оподаткування страховика.

7. Фінансова надійність страхової компанії:

- опис наявних кредитних рейтингів / рейтингів фінансової надійності страховика;
- інформація про виконання вимог до платоспроможності страховика.

Якщо здобувач ВО проходить практику у **БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ (ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я, ОСВІТИ, КУЛЬТУРИ, УПРАВЛІННЯ)**, то в основній частині звіту він повинен розкрити наступні питання:

1. Організаційна структура бюджетної установи:

- вказати сферу бюджетної установи, призначення, підпорядкованість;
- надати коротку історичну довідку
- охарактеризувати структуру бюджетної установи та апарату управління.

2. Майно бюджетної установи та джерела його формування:

- охарактеризувати види активів бюджетної установи;
- охарактеризувати склад та види пасивів бюджетної установи;
- провести горизонтальний та вертикальний аналіз активів бюджетної установи та джерел їх формування.

3. Кошторисне фінансування бюджетної установи:

- охарактеризувати види кошторисів бюджетних установ;
- визначити структуру кошторису бюджетної установи та порядок його складання і затвердження.

4. Фінансове планування діяльності бюджетної установи:

- визначити особливості фінансового планування для бюджетних установ;
- охарактеризувати методи фінансового планування та основні показники, що визначають обсяг бюджетних асигнувань.

5. Склад і структура доходів бюджетної установи:

- на підставі вивчення кошторисів бюджетної установи визначити рівень надходжень, провести аналіз структури та динаміки доходів бюджетної установи за загальним та спеціальним фондом.

6. Склад і структура видатків бюджетної установи:

- на підставі вивчення кошторисів бюджетної установи визначити рівень фінансування за рахунок бюджетних коштів, провести аналіз структури та динаміки видатків бюджетної установи за загальним та спеціальним фондом.

7. Звітність бюджетної установи:

- визначити види звітності бюджетної установи;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 20

- охарактеризувати фінансову та бюджетну звітність установи.

8. Аналіз фінансово-господарської діяльності бюджетної установи:

- на підставі звітності: кошторису, балансу, звіту про виконання кошторису провести аналіз фінансової діяльності (див. Додаток И, табл. И.3) та фінансового стану бюджетної установи аналіз фінансових коефіцієнтів (майнового стану, фінансової стійкості, платоспроможності, ділової активності, прибутковості).

Якщо здобувач ВО проходить практику у **МІСЦЕВИХ ФІНАНСОВИХ ОРГАНАХ**, то в основній частині звіту він повинен розкрити наступні питання:

1. Організація роботи фінансового органу:

- ознайомитися з нормативно-правовими та інструктивними документами, що регламентують діяльність департаменту фінансів (фінансового управління) та їх окремих підрозділів;

- дослідити структуру, головні завдання, функції, права та відповідальність департаменту фінансів (фінансового управління). Скласти організаційно-структурну схему департаменту фінансів (фінансового управління), описати завдання, функції, права і відповідальність департаменту (управління) в цілому та його підрозділів зокрема.

2. Бюджетний процес на місцевому рівні:

- вивчити особливості складання, розгляду, затвердження, виконання місцевого бюджету та формування звітності про його виконання.

3. Програмно-цільовий метод бюджетного процесу:

- вивчити особливості застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі;

- охарактеризувати види затверджених бюджетних програм (за наявністю паспортів бюджетних програм) на місцевому рівні.

4. Склад і структура доходів місцевих бюджетів:

- вивчити джерела доходів місцевих бюджетів;

- провести аналіз структури та динаміки доходів відповідного місцевого бюджету за загальним та спеціальним фондами;

- визначити види міжбюджетних трансфертів, що надходять до відповідного місцевого бюджету;

- провести аналіз структури та динаміки міжбюджетних трансфертів відповідного місцевого бюджету за загальним та спеціальним фондами.

5. Склад і структура видатків місцевих бюджетів:

- ознайомитись з групуванням видатків згідно з відомчою, програмною, функціональною та економічною їх класифікацією;

- провести аналіз структури та динаміки видатків відповідного місцевого бюджету за загальним та спеціальним фондами.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 21

6. Фінансування соціального захисту населення:

- провести аналіз структури та динаміки видатків на соціальний захист населення відповідного місцевого бюджету за загальним та спеціальним фондами.

7. Фінансування міського господарства:

- провести аналіз структури та динаміки видатків на потреби міського господарства відповідного місцевого бюджету за загальним та спеціальним фондами.

8. Фінансування органів державної влади та управління:

- провести аналіз структури та динаміки видатків на утримання органів державної влади та управління відповідного місцевого бюджету за загальним та спеціальним фондами.

9. Аналіз фінансової стійкості місцевого бюджету:

- провести аналіз збалансованості місцевого бюджету;
- провести аналіз фінансової самостійності місцевого бюджету;
- провести аналіз ефективності місцевого бюджету (див. Додаток И, табл. И.4).

10. Повноваження виконавчих органів відповідних місцевих рад з контролю за дотриманням бюджетного законодавства:

- охарактеризувати види відповідальності за порушення бюджетного законодавства;
- визначити заходи впливу за вчинені порушення бюджетного законодавства.

Якщо здобувач ВО проходить практику в **УПРАВЛІННЯХ (ВІДДІЛЕННЯХ) ДЕРЖАВНОЇ КАЗНАЧЕЙСЬКОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ**, то в основній частині звіту він повинен розкрити наступні питання:

1. Загальна характеристика та організаційна структура управління (відділення) Державної казначейської служби України:

- відповідно до Положення про ДКСУ та офіційного сайту ознайомитися з організаційною структурою та функціями установ Державного казначейства України та їх структурними підрозділами. Описати головні завдання, права, функції та відповідальність конкретного підрозділу територіального органу Державної казначейської служби України;

- ознайомитися з нормативно-правовими та інструктивними документами, що регламентують діяльність органів Державної казначейської служби України та їх окремих підрозділів.

2. Порядок відкриття рахунків та проведення операцій на них:

- визначити роль єдиного казначейського рахунку щодо управління виконанням бюджетів за доходами і видатками та здійснення контролю за рухом бюджетних коштів;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 22

- надати характеристику бюджетним і небюджетним рахункам, що відкриваються в органах ДКСУ.

3. Взаємодія ДКСУ з розпорядниками бюджетних коштів:

- розглянути шляхи фінансування централізованих заходів за рахунок коштів державного бюджету;

- ознайомитися з організацією обліку розпорядників бюджетних коштів.

4. Касове виконання Державного бюджету за доходами:

- ознайомитись зі структурою бюджетної класифікації доходів згідно з бюджетним законодавством;

- розглянути порядок обліку, розмежування (розподіл податків між центральним та місцевими бюджетами) та перерахування надходжень до відповідних бюджетів.

5. Казначейське виконання Державного бюджету за видатками:

- ознайомитись зі структурою відомчої, програмної функціональної та економічної класифікації видатків Державного бюджету України;

- розглянути порядок розмежування видатків до відповідних бюджетів.

6. Казначейське обслуговування місцевих бюджетів:

- проаналізувати динаміку та структуру доходів відповідного місцевого бюджету. Оцінити частку надходжень бюджетних ресурсів регіону до місцевого бюджету у розрізі груп доходів бюджету. Оцінити динаміку та структуру офіційних трансфертів у доходах місцевих бюджетів;

- провести аналіз виконання дохідної частини відповідного місцевого бюджету органом ДКСУ в розрізі загального і спеціального фонду та складових відповідно до бюджетної класифікації;

- проаналізувати динаміку та структуру видатків місцевого бюджету за останні три роки. Оцінити структуру видатків бюджету розвитку.

7. Звітність про виконання бюджету управлінням (відділенням):

- дослідити завдання, функції, мету та особливості формування фінансової звітності у системі органів ДКСУ;

- охарактеризувати склад та порядок подання місячної, квартальної і річної звітності.

8. Повноваження ДКСУ з контролю за дотриманням бюджетного законодавства:

- охарактеризувати види відповідальності за порушення бюджетного законодавства;

- визначити заходи впливу за вчинені порушення бюджетного законодавства.

Якщо здобувач ВО проходить практику в **ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ОРГАНАХ ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ**, то в основній частині звіту він повинен розкрити наступні питання:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 23

1. Загальна характеристика та організаційна структура Державної податкової служби (ДПС):

- відповідно до Положення про ДПС та офіційного сайту ознайомитися з організаційною структурою та функціями установ ДПС та їх структурними підрозділами. Описати головні завдання, права, функції та відповідальність конкретного підрозділу територіального органу ДПС України;

- ознайомитися з нормативно-правовими та інструктивними документами, що регламентують діяльність органів ДПС України та їх окремих підрозділів.

2. Організація обліку платників податків – юридичних та фізичних осіб:

- проаналізувати організацію обліку платників податків та ведення їх особових рахунків;

- провести аналіз кількості платників податків юридичних та фізичних осіб за кожним податком та збором.

3. Податковий контроль і види податкових перевірок:

- дослідити порядок здійснення перевірок органами ДПС.

4. Аналіз надходжень прямих та непрямих податків:

- провести аналіз динаміки та структури надходжень прямих та непрямих податків (зборів, обов'язкових платежів) до бюджетів відповідного рівня по територіальному підрозділу ДПСУ за останні три роки;

5. Аналіз надходжень платників спрощеної системи оподаткування:

- провести аналіз динаміки та структури надходжень від податкових платежів, що належать до спрощеної системи оподаткування бюджетів відповідного рівня по територіальному підрозділу ДПСУ за останні три роки;

6. Відповідальність за порушення податкового законодавства:

- провести аналіз динаміки правопорушень податкового законодавства в розрізі платників та видів податків і зборів;

- проаналізувати основні заходи, що були запропоновані працівниками територіального управління ДПС України за результатами проведених податкових перевірок.

ВИСНОВКИ. У висновках приводять оцінку отриманих результатів відповідно до цілей і завдань практики. Текст висновків може бути розділений на пункти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ оформлюється відповідно до встановлених вимог та містить перелік використаних нормативно-правових документів, публікацій в практичних фахових виданнях, інших джерел інформації, використаних при проходженні виробничої практики

ДОДАТКИ оформлюється відповідно до встановлених вимог та містить перелік документів, зазначених в основній частині звіту, додаткові ілюстрації і таблиці, матеріали, які через великий обсяг, специфіку форми відображення, не можуть бути внесені в основну частину звіту.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 24

Звіт повинен бути перевірений і на титульній сторінці підписаний керівником практики від бази практики та завірений печаткою установи, керівником практики від ЗВО. Звіт разом з іншими документами (щоденником практики) у тижневий строк після повернення з практики здобувач ВО подає на рецензування керівнику практики від кафедри. Керівник практики від кафедри в щоденнику дає висновок про роботу здобувача ВО з оцінкою і підписом.

На останньому етапі відбувається захист звіту про практику в строки, визначені кафедрою.

Дотримання принципів академічної доброчесності

Під час написання звіту з виробничої практики здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності відповідно до Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Державному університеті «Житомирська політехніка» та Кодексу академічної доброчесності Державного університету «Житомирська політехніка».

Не допускається використання готових робіт, некоректне запозичення матеріалів з мережі Інтернет, фальсифікація та фабрикація даних.

Порушення норм академічної доброчесності є підставою для зниження підсумкової оцінки за результатами проходження виробничої практики.

4.2. Вимоги до технічного оформлення звіту

Робота має бути виконана з додержанням усіх вимог, що висуваються до наукових публікацій.

Текст виконується українською мовою на комп'ютері, друкується за допомогою принтера з однієї сторони листа білого паперу формату А4. Звіт виконується шрифтом Times New Roman текстового редактора Word розміру 14, на аркушах формату А4. Текст додатків в обсяг основного тексту не входять. Текст звіту необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм, міжрядковий інтервал – півтора, вирівнювання – по ширині. Абзац має бути однаковим по тексту і дорівнювати п'яти знакам або становити 1 см.

Шрифт друку повинен бути чітким - чорного кольору середньої жирності.

Щільність тексту звіту повинна бути однаковою.

Друкарські помилки, описки і графічні неточності, які виявилися в процесі написання звіту, можна виправляти підчищенням або зафарбуванням білою фарбою і нанесенням на тому ж місці або між рядками виправленого тексту (фрагмента рисунка) друкованим шрифтом. Допускається наявність не більше двох виправлень на одній сторінці.

Текст основної частини звіту поділяють на питання та пункти (при необхідності). Обсяг одного питання не може бути меншим 3 сторінок.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 25

Нумерацію сторінок, питань, пунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №.

Першою сторінкою звіту є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок звіту (див. Додаток Д). На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці (*сторінка змісту є другою сторінкою звіту*). У змісті роботи зазначають початкові сторінки кожного розділу і пункту. Назви розділів і пунктів у змісті та тексті мають бути тотожними.

Заголовки **структурних частин звіту**, таких як: зміст, перелік умовних позначень, вступ, висновки, список використаних джерел не нумерують. Заголовки основних структурних частин роботи «**ЗМІСТ**», «**ВСТУП**», «**РОЗДІЛ...**», «**ВИСНОВКИ**», «**СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ**», «**ДОДАТКИ**» друкують великими літерами симетрично (по центру) до тексту напівжирним. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) напівжирним.

Усі заголовки формуються лаконічно. Вони повинні розкривати зміст відповідної структурної частини роботи. У заголовках не можна робити переноси слів. В кінці заголовків крапки не ставлять. Кожна основна структурна частина повинна починатися з нової сторінки.

Підрозділи повинні мати порядкову нумерацію в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається із номера розділу і порядкового номера підрозділу, відокремлених крапкою. Після номера підрозділу ставиться крапка.

Пункти нумерують у межах кожного питання. Номер пункту складається з порядкового номера питання та пункту, між якими ставлять крапку. В кінці номера повинна стояти крапка, наприклад: «1.2» (другий пункт першого питання). Потім у тому ж рядку йде заголовок пункту.

Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, діаграми карти) і **таблиці** необхідно подавати в звіті безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, які розміщені на окремих сторінках звіту, включають до загальної нумерації сторінок. Таблицю, рисунок або креслення, розміри якого більші формату А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування в тексті або у додатках.

Якщо ілюстрація створена не автором роботи, необхідно дотримуватися вимог чинного законодавства про авторські права.

Креслення, рисунки, графіки, схеми, діаграми повинні відповідати вимогам стандартів «Єдиної системи конструкторської документації» та «Єдиної системи програмної документації».

Ілюстрації повинні мати назву, яку розміщують під ілюстрацією з абзацного відступу. За необхідності під ілюстрацією розміщують пояснювальні

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 26

дані.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках.

Номер ілюстрації повинен складатися з номера питання і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: Рис. 1.2 (другий рисунок першого питання). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Якщо в звіті подано одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами.

Наприклад:

Рис. 1.2. Процес стратегічного управління банком

Джерело: розроблено за [10, с. 219]

У рисунках, так само як і в таблицях, слід використовувати розмір шрифту 12 пт, міжрядковий інтервал – 1, абзац, відступ – 0 см.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах питання. В правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера питання і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2» (друга таблиця першого питання).

Якщо в звіті одна таблиця, її нумерують за загальними правилами. При переносі частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Таблиця» і номер її вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовження табл.» і вказують номер таблиці, наприклад: «Продовження табл. 1.2».

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	
		Арк 58 / 27

Після таблиці або рисунку має бути зазначено посилання на літературу. Після тексту таблиці або рисунку пишеться 10-м розміром шрифту «Джерело: номер джерела у списку використаних джерел; номер сторінки». Наприклад: Джерело: розроблено за [10, с. 219].

Якщо це розробка автора, то після таблиці або рисунку пишеться, наприклад «Джерело: власна розробка» і т.п.

Таблиця 1.2

Динаміка чистих процентних доходів від наданих кредитів
за період 2022 -2024 р.

Банк	Значення показника на певну дату, млн. грн.			Абсолютний приріст за період аналізу, млн. грн.	Темп приросту за період аналізу, %
	01.01.2022	01.01.2023	01.01.2024		
Приватбанк	8444,16	7258,04	3710,40	-4733,16	-56,06
Ощадбанк	5502,76	5309,97	5879,9	377,14	6,85
Укрсоцбанк	2058,98	1325,9	318,46	-1740,52	-84,53
Промінвестбанк	1338,07	1611,06	1533,18	195,11	14,58
ОТР Банк	947,23	-2922,48	1889,36	942,23	0,10

Джерело: складено за [27, с. 178].

Формули створюються за допомогою «Редактора формул» і розташовуються безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, посередині рядка. Вище і нижче кожної формули має бути залишено не менше одного вільного рядка.

Формули слід нумерувати порядковою нумерацією у межах розділу (питання). Номер формули складається з номера розділу (питання) і порядкового номера формули, відокремлених крапкою, наприклад, формула (1.3) – третя формула першого розділу (питання). Номер формули слід зазначати у круглих дужках на рівні формули в крайньому правому положенні на рядку.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів, що входять до формули, слід наводити безпосередньо під формулою у тій послідовності, в якій вони наведені у формулі. Пояснення значення кожного символу слід давати з нового рядка. Перший рядок починають без абзацу словом «де» без двокрапки.

Переносити формули на наступний рядок допускається тільки на знаках виконуваних операцій, повторюючи знак на початку наступного рядка. Коли переносять формулу на знакові операції множення, використовують знак «×». Формули, що йдуть одна за одною й не розділені текстом, відокремлюють комою.

Приклад правильно оформленої формули наведено нижче.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 28

$$k_d^a = \frac{M \cdot p + (M - P_{dp}) / k}{(M + P_{dp}) / 2} \cdot (1 - T) \quad (1.3)$$

k_d^a – вартість джерела «Довгострокова облігаційна позика»;

p – % облігаційної позики;

M – номінал облігації;

P_{dp} – чиста виручка від розміщення однієї облігації;

k – строк позики;

T – ставка податку на прибуток.

Цитування та посилання на використані джерела. У процесі підготовки роботи, для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого друкованого твору, слід наводити цитати. Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором.

Загальні вимоги до цитування такі:

- текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання;

- кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело.

Посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей з цитованого документа, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати зміст, мову тексту тощо. Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли в них є матеріал, який не включено до останнього видання.

Якщо використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, у посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул із джерела, на яке посилаються. На запозичену з літературних і статистичних джерел інформацію (формули, таблиці, схеми, графіки, узагальнення, висновки тощо) обов'язково слід робити посилання: або внизу цієї самої сторінки, або у тексті, наводячи у квадратних дужках порядковий номер джерела у списку використаної літератури та номери сторінок, з яких узято інформацію, наприклад [23, с. 153].

Додатки оформлюють як продовження звіту на наступних його сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті.

Кожний додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток __» і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер **Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ъ**, наприклад, Додаток А,

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк. 58 / 29

Додаток Б і т.д. Єдиний додаток позначається як Додаток А.

Текст кожного додатку при потребі може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. Ілюстрації, таблиці і формули, розміщені в додатках, нумеруються у межах кожного додатку, наприклад: Рис. Д.2 – другий рисунок Додатку Д; формула (А. 1) – перша формула Додатку А.

Список використаних джерел. До списку використаної літератури слід включати тільки ті джерела, на які є посилання у тексті. Джерела можна розмішувати в списку одним із таких способів:

- у порядку появи посилань у тексті (найзручніший для користування);
- в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків;
- у хронологічному порядку.

Відомості про джерела, які включені до списку, необхідно подавати відповідно до вимог державного стандарту з обов'язковим наведенням назв праць. Приклади оформлення бібліографічних посилань у списку використаних джерел згідно з ДСТУ 8302:2015 наведено в Додатку Ж. Для автоматичного заповнення літературних джерел за вищезазначеним стандартом можна використовувати інтернет-ресурси, зокрема, <https://www.grafiati.com/uk/>.

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИКИ

Після закінчення практики здобувач ВО складає звіт з дотриманням всіх вимог і у встановлений графіком роботи зі здобувачами термін здає на кафедру.

Після здачі звіту на кафедру, звіт підлягає перевірці викладачем. У разі порушення вимог до змісту звіту з виробничої практики викладач повертає звіт на доопрацювання. Здобувач ВО після доопрацювання звіту і виправлення усіх зауважень керівника допускається до захисту звіту.

Звіт з практики захищається здобувачем вищої освіти (з диференційованою оцінкою) в комісії. Формою контролю є диференційований залік.

Оцінювання знань здобувачів ВО включає:

- перевірку керівниками практики звіту з практики;
- захист звіту здобувачем перед комісією.

Під час захисту оцінюються:

- повнота виконання програми практики;
- рівень відповідей здобувача ВО на запитання.

Оцінювання здобувачів освіти денної та заочної форми навчання в умовах кредитно-модульної системи організації освітнього процесу здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка», затвердженого Наказом

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 30

Житомирської політехніки №196/од від 22.05.2020 р., та «Положення про оцінювання знань здобувачів освіти в умовах кредитно-модульної системи організації навчального процесу», затвердженого Наказом Житомирської політехніки №19/од від 31.05.2019 р. (<https://docs.ztu.edu.ua/>).

Виробнича практика оцінюється максимально у 100 балів, які у підсумку переводяться в національну шкалу та шкалу ЄКТС.

Критерії оцінювання практики

№ з/п	Елемент оцінки практики	Кількість балів
1	Здача звіту з проходження виробничої практики у встановлені терміни	5
2	Оформлення звіту з проходження виробничої практики згідно вимог	12
3	Матеріали звіту з проходження виробничої практики	58
4	Захист виробничої практики	25
Разом		100

Оцінка «відмінно» (від 90 до 100 балів, що відповідає оцінці «А» за шкалою ECTS) виставляється здобувачу ВО за якісно складений звіт: повністю розкритий зміст проходження практики за всіма розділами, що передбачені програмою. Наявність відмінної оцінки за звіт керівника практики від підприємства. Здобувач ВО має щоденник з відмітками керівника практики від підприємства, характеристику про роботу на базі практики з оцінкою «відмінно», дає чіткі і повні відповіді на запитання членів комісії під час захисту звіту з практики.

Оцінка «добре» (82-89 балів, що відповідає оцінці «В» за шкалою ECTS, 74-81 балів, що відповідає оцінці «С» за шкалою ECTS) виставляється у тому разі, коли у звіті з практики не розглянуті окремі питання, визначені програмою практики (не більше двох), допущені помилки при письмовому викладенні у звіті зібраного матеріалу, які мають другорядний характер і дають змогу в цілому визнати відповідний рівень знань здобувача ВО на підставі його доповіді під час захисту звіту, або коли допущені незначні помилки у відповідях на запитання під час захисту звіту, наявність позитивної оцінки за звіт керівника практики від підприємства. Здобувач ВО має щоденник з відміткою керівника практики від підприємства, характеристику з підписом керівника бази практики з позитивною оцінкою.

Оцінка «задовільно» (64-73 балів, що відповідає оцінці «D» за шкалою ECTS, 60-63 балів, що відповідає оцінці «E» за шкалою ECTS) виставляється здобувачу ВО, якщо у звіті питання, передбачені тематичним планом розкриті поверхово, за окремими розділами відсутній аналіз показників, що характеризують господарську діяльність підприємства – бази практики. Здобувач ВО має щоденник з відмітками керівника практики від підприємства, характеристику з підписом керівника підприємства з оцінкою «задовільно», під

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	<i>Екземпляр № 1</i>	
		<i>Арк 58 / 31</i>

час захисту звіту з практики на запитання членів комісії дає поверхові відповіді.

Оцінка «незадовільно» (35-59 балів, що відповідає оцінці «FX» за шкалою ECTS, 0-34 балів, що відповідає оцінці «F» за шкалою ECTS) виставляється за невиконання програми практики: частковий розгляд питань, передбачених тематичним планом проходження практики, звіт має незадовільну оцінку керівника практики від підприємства щодо проходження практики здобувачем ВО, негативну характеристику. Відповіді на запитання членів комісії під час захисту звіту з практики нечіткі і неповні.

Оцінка за практику вноситься в відомість обліку успішності та в залікову книжку здобувача вищої освіти за підписами членів комісії.

Оцінка здобувача вищої освіти за практику враховується стипендіальною комісією при призначенні стипендії разом з його оцінками за результатом підсумкового контролю. Здобувачу вищої освіти, який не виконав програму практики без поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно при виконанні умов, визначених закладом вищої освіти.

Підсумки виробничої практики є предметом розгляду на засіданні кафедри фінансів та цифрової економіки: керівники практики звітують про результати проходження здобувачами освіти практики, обговорюються претензії та побажання здобувачів освіти, висловлюються пропозиції щодо поліпшення організації виробничої практики та співробітництва з базами практики. Загальні підсумки практики підводяться на вченій раді ФБСО не менше одного разу протягом навчального року.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 32

ДОДАТОК А

Форма заяви здобувача ВО на проходження виробничої практики

Завідувачу кафедри фінансів та
цифрової економіки
д.е.н., проф. Наталії ВИГОВСЬКІЙ
студента 4-го курсу групи ФБС-8
ІВАНЕНКО Івана Івановича

ЗАЯВА

Прошу направити мене на проходження виробничої практики на _____, що
(організаційно-правова форма та повна назва об'єкту практики)
розташоване за адресою _____.

З вимогами щодо проходження практики, оформлення та захисту звіту
ознайомлений.

(дата)

(підпис)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 33

ДОДАТОК Б

ДОГОВІР № _____ про проведення практики студентів закладу вищої освіти

м. Житомир

" ____ " _____ 20 р.

Ми, що нижче підписалися, з однієї сторони Державний університет «Житомирська політехніка», в особі ректора Віктора ЄВДОКИМОВА, діючий на підставі Статуту Державного університету «Житомирська політехніка» і, з іншої сторони _____

(назва підприємства, організації, установи)

(надалі – база практики) в особі _____

(посада, прізвище та ініціали)

діючого на підставі _____ (далі – сторони),

(статут підприємства, розпорядження, доручення)

уклали між собою договір:

1. База практики зобов'язується:

1.1. Прийняти студентів на практику згідно з календарним планом:

№ з/п	Шифр і назва спеціальності	Курс	Вид практики	ПІБ студента	Кількість студентів	Строки практики	
						Початок	закінчення

1.2. Призначити наказом кваліфікованих фахівців для керівництва практикою.

1.3. Створити належні умови для виконання студентами програми практики, не допускати їх використання до зайняття посад та виконання робіт, що не відповідають програмі практики та майбутньому фаху.

1.4. Забезпечити студентам умови безпечної праці на конкретному робочому місці. Проводити обов'язкові інструктажі з охорони праці: ввідний та на робочому місці. У разі потреби навчати студентів-практикантів безпечних методів праці.

1.5. Надати студентам-практикантам можливість користуватися матеріально-технічними засобами та інформаційними ресурсами, необхідними для виконання програми практики.

1.6. Забезпечити облік виходів на роботу студентів-практикантів. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти заклад вищої освіти.

1.7. Після закінчення практики надати характеристику на кожного студента-практиканта, в котрій відобразити виконання програми практики, якість підготовленого ним

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 34

звіту тощо.

1.8. Надавати студентам можливість збору інформації для курсових та дипломних робіт за результатами діяльності підприємства, яка не є комерційною таємницею, на підставі направлень кафедр.

1.9. Додаткові умови _____

2. Заклад вищої освіти зобов'язується:

2.1. До початку практики надати базі практики для погодження програму практики, а не пізніше ніж за тиждень – список студентів, яких направляють на практику.

2.2. Призначити керівниками практики кваліфікованих викладачів.

2.3. Забезпечити додержання студентами трудової дисципліни і правил внутрішнього трудового розпорядку. Брати участь у розслідуванні комісією бази практики нещасних випадків, якщо вони сталися зі студентами під час проходження практики.

2.4. Практика проводиться на безоплатній основі.

2.5. Заклад вищої освіти зобов'язується не розголошувати використану інформацію про діяльність підприємства через знищення курсових, дипломних робіт та звітів у встановленому порядку.

2.6. Додаткові умови _____

3. Відповідальність сторін за невиконання договору:

3.1. Сторони відповідають за невиконання покладених на них обов'язків щодо організації і проведення практики згідно із законодавством про працю в Україні.

3.2. Усі суперечки, що виникають між сторонами за договором, вирішуються у встановленому порядку.

3.3. Договір набуває сили після його підписання сторонами і діє до кінця практики згідно з календарним планом.

3.4. Договір складений у двох примірниках: по одному – базі практики і закладу вищої освіти.

3.5. Місцезнаходження:

Підписи та печатки

Державний університет
«Житомирська політехніка»:
вул. Чуднівська, 103,
м. Житомир, 10005
тел. (0412) 24-14-22

База практики:

Ректор Державного університету
«Житомирська політехніка»

База практики

_____ Віктор ЄВДОКИМОВ

_____ / _____

“ ___ ” _____ 20__ р

“ ___ ” _____ 20__ р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 35

ДОДАТОК В

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
(повне найменування закладу вищої освіти)

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

_____ (вид і назва практики)
студента _____
_____ (прізвище, ім'я, по батькові)
Інститут, факультет _____
Кафедра _____
освітній рівень _____
спеціальність _____ (назва)
_____ курс, група _____

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 42

ДОДАТОК Г

Г.1 ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ТРЕТЬОГО РОКУ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ
ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ 3-ГО РОКУ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ДЕННОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМИ,
СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК»**

(підприємства різних форм власності)

Види робіт		Кількість днів
1	Організаційно-економічна характеристика діяльності підприємства	2
2	Організація фінансової роботи на підприємстві	1
3	Організація готівкових і безготівкових розрахунків підприємства	1
4	Грошові надходження, прибуток, їх розрахунок і розподіл на підприємстві	1
5	Оборотні активи підприємства, ефективність їх використання	1
6	Кредитування підприємства	1
7	Капітальні вкладення підприємства, їх джерела	1
8	Оцінка фінансового стану підприємства	2
9	Оформлення звіту про проходження виробничої практики	4
ВСЬОГО		2 тижні (14 днів)

**КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ
ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ 3-ГО РОКУ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ДЕННОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМИ,
СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК»**

(фінансові установи (банки, страхові компанії тощо))

Види робіт		Кількість днів
1	Загально-економічна характеристика фінансової установи	1
2	Система управління фінансовою установою	1
3	Нормативно-правове забезпечення діяльності фінансової установи	1
4	Аналіз активів фінансової установи	1
5	Аналіз джерел фінансування фінансової установи	1
6	Послуги фінансової установи для фізичних та юридичних осіб	2
7	Доходи, витрати та прибуток фінансової установи	2
8	Оцінка фінансового стану фінансової установи	2
9	Оформлення звіту про проходження виробничої практики	3
ВСЬОГО		2 тижні (14 днів)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	
		Арк 58 / 43

Г.2. ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ЧЕТВЕРТОГО РОКУ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ
ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ 4-ГО РОКУ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ДЕННОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМИ,
СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК»**

(підприємства різних форм власності)

<i>Види робіт</i>		<i>Кількість днів</i>
1	Стан та проблеми галузі, в якій працює підприємство	1
2	Загальна економічна характеристика підприємства	1
3	Організація фінансової роботи на підприємстві	1
4	Майновий потенціал підприємства	1
5	Джерела фінансування діяльності підприємства	1
6	Аналіз результатів діяльності підприємства	1
7	Фінансове планування на підприємстві	1
8	Особливості оподаткування діяльності підприємства	1
9	Взаємовідносини зі страховими організаціями	1
10	Оцінка ймовірності банкрутства підприємства	1
11	Оформлення звіту про проходження виробничої практики	4
ВСЬОГО		2 тижні (14 днів)

**КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ
ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ 4-ГО РОКУ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ДЕННОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМИ,
СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК»**

(банки)

<i>Види робіт</i>		<i>Кількість днів</i>
1	Стан та проблеми банківського ринку України	1
2	Правові і економічні основи діяльності банків	1
3	Управлінська і організаційна структура комерційного банку	1
4	Власний капітал комерційного банку	1
5	Позиковий та залучений капітал комерційного банку	1
6	Активні операції комерційного банку	1
7	Операції з обслуговування платіжного обороту	1
8	Зовнішньоекономічні операції комерційного банку	1
9	Взаємовідносини банку зі страховими компаніями	1
10	Особливості оподаткування діяльності банку	1
11	Фінансова стійкість комерційного банку	1
12	Оформлення звіту про проходження виробничої практики	3
ВСЬОГО		2 тижні (14 днів)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	
		Арк 58 / 44

**КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ
ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ 4-ГО РОКУ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ДЕННОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМИ,
СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК»**

(страхові компанії)

<i>Види робіт</i>		<i>Кількість днів</i>
1	Аналіз сучасного стану сегменту страхового ринку, в якому працює страховик	1
2	Загальна економічна характеристика страхової компанії	1
3	Власний капітал страховика та страхові резерви	1
4	Аналіз страхового портфеля страховика	2
5	Аналіз інвестиційного портфеля страховика	2
6	Доходи, витрати і прибуток страховика	2
7	Фінансова надійність страхової компанії	1
8	Оформлення звіту про проходження виробничої практики	4
ВСЬОГО		2 тижні (14 днів)

**КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ
ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ 4-ГО РОКУ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ДЕННОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМИ,
СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК»**

(бюджетні установи (охорони здоров'я, освіти, культури, управління))

<i>Види робіт</i>		<i>Кількість днів</i>
1	Організаційна структура бюджетної установи	1
2	Майно бюджетної установи та джерела його формування	1
3	Кошторисне фінансування бюджетної установи	1
4	Фінансове планування діяльності бюджетної установи	1
5	Склад і структура доходів бюджетної установи	2
6	Склад і структура видатків бюджетної установи	2
7	Звітність бюджетної установи	1
8	Аналіз фінансово-господарської діяльності бюджетної установи	1
9	Оформлення звіту про проходження виробничої практики	4
ВСЬОГО		2 тижні (14 днів)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 45

**КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ
ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ 4-ГО РОКУ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ДЕННОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМИ,
СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК»**

(місцеві фінансові органи)

<i>Види робіт</i>		<i>Кількість днів</i>
1	Організація роботи фінансового органу	1
2	Бюджетний процес на місцевому рівні	1
3	Програмно-цільовий метод бюджетного процесу	1
4	Склад і структура доходів місцевих бюджетів	1
5	Склад і структура видатків місцевих бюджетів	1
6	Фінансування соціального захисту населення	1
7	Фінансування міського господарства	1
8	Фінансування органів державної влади та управління	1
9	Аналіз фінансової стійкості місцевого бюджету	1
10	Повноваження виконавчих органів відповідних місцевих рад з контролю за дотриманням бюджетного законодавства	1
11	Оформлення звіту про проходження виробничої практики	4
ВСЬОГО		2 тижні (14 днів)

**КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ
ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ 4-ГО РОКУ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ДЕННОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМИ,
СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК»**

(управління (відділення) Державної казначейської служби України)

<i>Види робіт</i>		<i>Кількість днів</i>
1	Загальна характеристика та організаційна структура управління (відділення) Державної казначейської служби України	1
2	Порядок відкриття рахунків та проведення операцій на них	1
3	Взаємодія ДКСУ з розпорядниками бюджетних коштів	1
4	Касове виконання Державного бюджету за доходами	1
5	Казначейське виконання Державного бюджету за видатками	1
6	Казначейське обслуговування місцевих бюджетів	2
7	Звітність про виконання бюджету управлінням (відділенням)	2
8	Повноваження ДКСУ з контролю за дотриманням бюджетного законодавства	1
9	Оформлення звіту про проходження виробничої практики	4
ВСЬОГО		2 тижні (14 днів)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	
		Арк 58 / 46

**КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ
ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ 4-ГО РОКУ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ДЕННОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМИ,
СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК»**

(територіальні органи Державної податкової служби України)

<i>Види робіт</i>		<i>Кількість днів</i>
1	Загальна характеристика та організаційна структура Державної податкової служби (ДПС)	1
2	Організація обліку платників податків – юридичних та фізичних осіб	1
3	Податковий контроль і види податкових перевірок	2
4	Аналіз надходжень прямих та непрямих податків	2
5	Аналіз надходжень платників спрощеної системи оподаткування	2
6	Відповідальність за порушення податкового законодавства	2
7	Оформлення звіту про проходження виробничої практики	4
ВСЬОГО		2 тижні (14 днів)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 48

ДОДАТОК Е

Типовий план звіту з виробничої практики

ЗМІСТ

ВСТУП.....
1. Стан та проблеми галузі, в якій працює підприємство.....
2. Загальна економічна характеристика підприємства.....
3. Організація фінансової роботи на підприємстві.....
4. Майновий потенціал підприємства.....
5. Джерела фінансування діяльності підприємства.....
6. Аналіз результатів діяльності підприємства.....
7. Фінансове планування на підприємстві.....
8. Особливості оподаткування діяльності підприємства.....
9. Взаємовідносини зі страховими організаціями.....
10. Оцінка ймовірності банкрутства підприємства.....
ВИСНОВКИ.....
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....
ДОДАТКИ.....

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 49

ДОДАТОК Ж

Зразок оформлення списку використаних джерел відповідно до ДСТУ 8302:2015

Книга одного автора

1. Іванова В. Д. Технологія виробництва продуктів бджільництва : курс лекцій. Миколаїв : МДАУ, 2009. 245 с.
2. Пономарів О. Д. Культура слова: мовностилістичні поради. 2-ге вид., стер. Київ : Либідь, 2001. 240 с.
3. Браун Д. Код да Вінчі. Харків : КСД, 2006. 478 с.
4. Пономарьов А. П. Українська етнографія : курс лекцій. Київ : Либідь, 1994. 315 с.
5. Прищенко С. В. Кольорознавство : навч. посіб. 3-тє вид., випр. і допов. Київ : Кондор, 2018. 436 с.
6. Parker J. Principles of scientific research. 7th ed. London : Editorial, 2017. 301 p.

Книга двох або трьох авторів

1. Боярин М. В., Нетробчук І. М. Основи гідроекології: теорія й практика : навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2016. 365 с.
2. Вихованець І. Р., Городенська К. Г. Теоретична морфологія української мови. Київ : Пульсари, 2004. 398 с.
3. Марисова І. В., Кедров Б. Ю. Систематика хордових тварин. Ніжин : НДПУ ім. М. Гоголя, 2003. 132 с.
4. Артеменко А. П., Бобловський О. Ю. Від глобалізації до індивідуалізації: топологія міжкультурної взаємодії: монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2014. 215 с.
5. Клименко Н. Ф., Карпіловська Є. А., Кислюк Л. П. Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі. Київ : Вид. дім Дмитра Бураго, 2008. 336 с.
6. Коваленко А. Д., Герасимчук О. П., Данилюк А. С. Міжнародне кредитування. 2-ге вид. Київ : Наука, 2018. 155 с.
7. Wilson D., Lister P., Andrews A. Modern surgery. Manchester : MAN, 2011. 240 p.

Книга чотирьох і більше авторів

1. Астрономія : навч. посіб. / І. А. Климишин та ін. Одеса : Астропринт, 2012. 352 с.
2. Міжнародна торгівля / Ю. Г. Козак та ін. 5-те вид., перероб. та допов. Київ : Центр учб. літ., 2015. 272 с.
3. Сучасна українська мова / О. М. Григор'єв та ін. 3-тє вид., перероб. Київ : Либідь, 2005. 488 с.
4. Referencing styles / G. R. Edwards et al. Los Angeles : International Publishing, 2010. 280 p.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 50

Книга без зазначення автора (з редактором тощо)

1. Економічна енциклопедія / за ред. В. В. Шевченка. Київ : Альманах, 2016. 304 с.
2. Атлас зоології / уклад.: Х. Тола, Є. Інф'єста. Харків : Ранок, 2005. 96 с.
3. Мінералогічний словник / уклад.: В. С. Білецький, В. Г. Омельченко, Г. Д. Горванко. Маріуполь : Сх. вид. дім, 2016. 488 с.
4. Routledge handbook of international statebuilding / ed. By D. Chandler, T. D. Sisk. London : Routledge, 2013. 448 p.

Книга – окремих том (частина) багатотомного видання

1. Антологія української юридичної думки / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАНУ ; за заг. ред. Ю. С. Шемшученка. Київ : Юрид. кн., 2002. Т. 1 : Загальна теорія держави і права, філософія та енциклопедія права. 568 с.
2. Етимологічний словник української мови : у 7 т. / уклад.: Р. В. Болдирев та ін. Київ : Наук. думка, 1989. Т. 3 : Кора-М. 552 с.
3. Шишкін В. І. Судові системи країн світу : навч. посіб. : у 3 кн. Київ : Юрінком Інтер, 2001. Кн. 2. 336 с.
4. Мала гірнича енциклопедія : у 3 т. / за ред.. В. С. Білецького. Донецьк : Донбас, 2007. Т. 2 : Л-Р. 652 с.

Частина книги (розділ тощо)

1. Шевченко Р. О. Особливості селекції яблунь. *Практикум з ботаніки* / ред. О. С. Самійленко. Херсон, 2018. С. 22-36.
2. Н. Б., Чубка О. М., Якимів А. І. Інструменти боргового фінансування суб'єктів підприємництва в Україні: правовий статус, структурна динаміка, податкові наслідки. *Теорія та методологія формування інвестиційно-фінансової стратегії розвитку національного господарства* : монографія / за ред. Л. М. Савчук, А. В. Череп. Дніпро, 2019. С. 55-89.
3. Goehr L. The concept of opera. *The Oxford handbook of opera* / ed. By N. M. Greenwald. Oxford, 2014. P. 92-136.

Стаття (публікація) в періодичному виданні

Стаття в журналі

1. Зайцева О. М. Варіантність у родовій категоризації іменників: (на матеріалі мовлення сучас. укр. телебачення). *Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія «Філологія»*. 2018. Т. 21, № 1. С. 121-130.
2. Кольцова Я. І., Нікітін С. В. Одержання пористих склокристалічних матеріалів з використанням паливного шлаку. *Питання хімії та хімічної технології*. 2020. № 1. С. 33-38. DOI: 10.32434/0321-4095-2020-128-1-33-38 (дата звернення: 11.06.2020).
3. Капируля М. Ядерний тероризм в сучасній міжнародній системі. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. 2008. Вип. 73, ч. 2. С. 66-68.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 51

4. Chua N. Y., Lundbye J. Endovascular catheter as a rewarming method for accidental hypothermia. *Therapeutic hypothermia and temperature management*. 2012. Vol. 2, no. 2. P. 89-91. URL: <https://doi.org/10.1089/ther.2012.0001> (date of access: 06.05.2020).

Стаття в газеті

1. Андрущенко В. Академічна недоброчесність як виклик інтелектуальній спроможності нації. *Голос України*. 2018. 20 лип. С. 10.

2. Монаєнко А. Поза чергою не рахується? Особливості звільнення суддів за порушення присяги. *Юридична газета*. 2017. 17 січ. С. 28-29.

3. Величко О. Р., Лисенко Д. П. Відшкодування матеріальних витрат. *Газета про бухгалтерський облік*. 2019. Квітень. С. 16

Електронний ресурс

Сайт

1. «Файлу» чи файла»: який родовий відмінок слова «файл»? *Kyiv Dictionary*. URL: <https://www.kyivdictionary.com/uk/grammar/uk/consulenza-linguistica/vypusk3/failu-faila/> (дата звернення: 20.05.2020).

2. Офіційний курс гривні щодо іноземних валют на дату 11.06.2020. *Національний банк України*. URL: <https://bank.gov.ua/ua/markets/exchangerates?date=11.06.2020&period=daily> (дата звернення: 11.06.2020).

3. Приймак Д. М., Томіленко О. В., Ковальчук З. Ю. «Підодіяльник»: як правильно сказати українською? *Kyiv Dictionary*. URL: <https://www.kyivdictionary.com/uk/grammar/uk/how-to-say/pidodiialnyk/> (дата звернення: 09.06.2020).

4. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. URL: <http://www.univ.kiev.ua/> (дата звернення: 05.11.2019).

5. APA Style Introduction. *Purdue University*. URL: https://owl.purdue.edu/owl/research_and_citation/apa_style/apa_style_introduction.html (date of access: 09.06.2020).

Диск

1. Тараненко Ю. А. Енциклопедія українського козацтва. Запоріжжя, 2006. 2 електрон.-опт. диски (DVD-R).

2. Тартак. Сімка. Наш формат, 2012. 1 електрон.-опт. Диск (CD).

Дисертація

1. Герасименко Ю. А. Рецепція української історії в західноєвропейській прозі кінця XX – початку XXI століття : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.05. Бердянськ, 2018. 259 с.

2. Наконечний А. Б. Примусове відчуження земельних ділянок за законодавством України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. Одеса, 2015. 225 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 52

3. Урба С. І. Пріоритети та інструменти розвитку аграрного сектора в системі забезпечення економічної безпеки України : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.03. Львів, 2019. 562 с.

Автореферат дисертації

1. Скарга О. О. Транснаціоналізація туристичних послуг в умовах глобалізації : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.02. Маріуполь, 2019. 22 с.

2. Єргієва К. І. Фортепіанна гра як жанрово-комунікативний та інтерпретативно-стильовий феномен : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03. Одеса, 2019. 17 с.

3. Заяць А. Є. Міське суспільство Волині XVI – першої половини XVII ст. : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.01. Львів, 2019. 39 с.

Матеріали конференції

Тези доповіді

1. Святецька А. В. Діалектизми у повісті М. Коцюбинського «Тіні забутих предків» : семантико-стилістичний аспект. *Стратегії розвитку та пріоритетні завдання філологічних наук* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 19-20 жовт. 2018 р. / Класич. приват. ун-т. Запоріжжя, 2018. С. 19-23.

2. Киридон А., Троян С. М. Грушевський і основні етапи українського державотворення. *Міжнародна наукова конференція до 150-річчя М. С. Грушевського* : тези доп., 17 верес. 2016 р., Острог / редкол.: Винар Л.-Р. та ін. Острог, 2016. С. 44-47.

3. Івченко В. О. Проблема правового регулювання імпічменту в Україні. *Актуальні проблеми сучасної науки і правоохоронної діяльності* : тези доп. Учасників XXV Наук.-практ. Конф. Курсантів та студентів, м. Харків, 17 трав. 2018 р. / Харків. нут. ун-т нутр.. Справ. Харків, 2018. С. 35-36.

Закон, нормативний акт

1. Про забезпечення функціонування української мови як державної : Закон України від 25.04.2019 р. № 2704-VIII : станом на 19 квіт. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19> (дата звернення: 11.06.2020).

2. Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012 р. № 4495-VI : станом на 02 квіт. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17> (дата звернення: 09.06.2020).

3. Про грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб : Постанова Каб. Міністрів України від 30.08.2017 р. № 704 : станом на 29 січ. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/704-2017-%D0%BF> (дата звернення: 05.05.2020).

4. Про відзначення державними нагородами України працівників Національного університету «Чернігівська політехніка» : Указ Президента України від 09.06.2020 р. № 215/2020.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 53

URL: <https://www.president.gov.ua/documents/2152020-34077> (дата звернення: 11.06.2020).

5. Про іменні стипендії Верховної Ради України для молодих учених - докторів наук : Постанова Верховної Ради України від 05.02.2019 р. № 2676-VIII. *Голос України*. 2019. 19 лют. С. 4.

6. Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань : Постанова Каб. Міністрів України від 28.06.1997 р. № 644. *Офіційний вісник України*. 1997. № 27. С. 105.

7. Конституція України : від 28.06.1996 р. : станом на 01 січ. 2006 р. Київ : Ін Юре, 2006. 144 с.

Препринт

1. Головач Ю., Пляцко Р., Сварник Г. Петер Пуллой і архів Івана Пуллой. Львів : Ін-т фізики конденс. систем НАН України, 2020. 24 с. (Препринт. Ін-т фізики конденс. систем НАН України ; ISMP-20-01).

2. Протидія агресивному податковому плануванню в Україні / С. С. Брехов та ін. Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2017. 108 с. (Препринт. Наук.-дослід. ін-т фіскал. політики Ун-ту ДФС України).

3. Simon J. Physics of oscillations. Poznań : University of Poznań, 2019. 121 p. (Preprint. University of Poznań ; UP-02).

Патент

1. Верстат для поздовжнього розпилювання круглих колод : пат. 123197 Україна : В27В 7/00. № у 2017 10306 ; заявл. 25.10.2017 ; опубл. 12.02.2018, Бюл. № 3. 4 с.

2. Рентгенодіагностичний препарат на основі конусно-променевого комп'ютерного томографа для обстеження кінцівок : пат. 140662 Україна : А61В 6/03, А61В 8/13, Н05G 1/02, G03В 42/02, G01N 23/04. № у 2019 07999 ; заявл. 12.07.2019 ; опубл. 10.03.2020, Бюл. № 5 (кн. 1). 1 с.

3. Розбірний візок для транспортування надувного човна : пат. 121790 Україна : В60Q 5/00. № у 2017 09803 ; заявл. 24.07.2017 ; опубл. 11.12.2017, Бюл. № 23. 5 с.

Стандарт

1. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилення. Загальні положення та правила складання. Чинний від 2016-07-01. Вид. офіц. Київ : УкрНДНЦ, 2016. 16 с.

2. ДСТУ 8746:2017. Автомобільні дороги. Методи вимірювання зчипних властивостей поверхні дорожнього покриття. На заміну ДСТУ Б В.2.3-2-97 (ГОСТ 30413-96), ДСТУ Б В.2.3-8-2003, СОУ 45.2-00018112-042:2009 ; чинний від 2019-01-01. Вид. офіц. Київ : УкрНДНЦ, 2019. 20 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 54

3. ДСТУ ISO 14024:2018. Екологічні маркування та декларації. Екологічне маркування типу І. Принципи та процедури. На заміну ДСТУ ISO 14024:2002 ; чинний від 2020-01-01. Вид. фіц.. Київ : УкрНДНЦ, 2019. 18 с.

Архівні матеріали

1. Закон про громадянство Української Народної Республіки. 15 листопада 1921 р. *ЦДАВО України* (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1065. Оп. 4. Спр. 96. Арк. 48-50. Оригінал. Машинопис.

2. Листування [Грушевського М. С.] з друкарнями в Празі, Відні та інших містах про видання і продаж книг. 4 лютого 1922 р. – грудень 1923 р. *ЦДІАК України* (Центр. держ. іст. архів України). Ф. 1235. Оп. 1. Спр. 95.

3. Шевченко Т. Г. Лист Щепкіну М. С. 1858 р. *ЦДАМЛМ* (Центр. держ. архів-музей літ. і мистецтва України). Ф. 506. Оп. 1. Спр. 33.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 55

ДОДАТОК И

Алгоритм обчислення окремих показників

Таблиця И.1

Моделі прогнозування й визначення ймовірності банкрутства підприємства

№ з/п	Назва моделі	Модель та коефіцієнти	Ймовірність банкрутства, значення Z
1	2	3	4
1	Модель Е. Альтмана (1968 р.)	$Z = 1,2 X_1 + 1,4 X_2 + 3,3 X_3 + 0,6 \cdot X_4 + 0,999 X_5$ X_1 – власний оборотний капітал / сукупні активи; X_2 – чистий прибуток / сукупні активи; X_3 – фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування / сукупні активи; X_4 – власний капітал / залучений капітал; X_5 – чистий дохід (виручка) від реалізації продукції / сукупні активи.	$Z < 1,8$ – дуже висока $1,9 < Z < 2,7$ – середня $2,8 < Z < 2,9$ – невелика $Z > 3$ – дуже низька
2	Модифікована модель Е. Альтмана (1983 р.)	$Z = 0,717 \cdot X_1 + 0,847 X_2 + 3,107 \cdot X_3 + 0,42 X_4 + 0,995 \cdot X_5$ X_4 – балансова вартість акцій / позичковий капітал.	Критичне значення – $Z \leq 1,23$
3	Модель Р. Ліса (1972 р.)	$Z = 0,063 X_1 + 0,092 X_2 + 0,057 \cdot X_3 + 0,001 X_4$ X_1 – оборотний капітал / сукупні активи; X_2 – прибуток від реалізації / сукупні активи; X_3 – нерозподілений прибуток / сукупні активи; X_4 – власний капітал / позичковий капітал.	Критичне значення – $Z \leq 0,037$
4	Модель Р.Таффлера і Г. Тішоу (1977 р.)	$Z = 0,53 X_1 + 0,13 \cdot X_2 + 0,18 \cdot X_3 + 0,16 X_4$ X_1 – прибуток від реалізації продукції / короткострокові зобов'язання; X_2 – оборотні активи / зобов'язання; X_3 – короткострокові зобов'язання / сукупні активи; X_4 – власний капітал / позичковий капітал.	Критичне значення – $Z \leq 0,2$
5	Модель Г. Спрінгейта (1978 р.)	$Z = 1,03 X_1 + 3,07 \cdot X_2 + 0,66 \cdot X_3 + 0,4 X_4$ X_1 – оборотні активи / сукупні активи; X_2 – прибуток до сплати податків / сукупні активи; X_3 – прибуток до сплати податків / короткострокові зобов'язання; X_4 – виручка від реалізації / сукупні активи.	$Z < 0,862$ – висока $Z > 2,45$ – мінімальна

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 56

Продовження табл. И.1

1	2	3	4
6	Іркутська модель (R-модель)	$R = 8,38 X1 + X2 + 0,054 \cdot X3 + 0,63 \cdot X4$ X1 – оборотний капітал / сукупні активи; X2 – чистий прибуток / власний капітал; X3 – виручка від реалізації / сукупні активи; X4 – чистий прибуток / сукупні активи.	$Z < 0$ – максимальна (90-100 %) $0 < Z < 0,18$ – висока (60-80 %) $0,18 < Z < 0,32$ – середня (35-20 %) $0,32 < Z < 0,42$ – низька (15-20 %) $Z > 0,42$ – мінімальна (до 10 %)
7	Модель Терещенка О. (2003 р.)	$ІБ = 1,04 (ОА : ПЗ) + 0,75 (ВК : А) + 0,15 (ЧД : СА) + 0,42 (ОП : ЧД) + 1,8 (ЧП : СА) - 0,063 (ЧД : СЗК) - 2,16$ ОА : ПЗ – коефіцієнт покриття.і; ВК : А – коефіцієнт фінансової незалежності (автономії); ЧД : СА – оборотність власного капіталу; ОП : ЧД – коефіцієнт рентабельності операційних продажів; ЧП : СА – рентабельність активів; ЧД : СЗК – коефіцієнт оборотності позикового капіталу.	$< -0,55$ – фінансовий стан підприємства незадовільний (воно перебуває у фінансовій кризі або ж під загрозою такої); $\geq -0,55 \leq 0,55$ – однозначних висновків щодо якості фінансового стану підприємства зробити не можна, потрібен додатковий експертний аналіз; $> 0,55$ – фінансовий стан підприємства є задовільний.

Таблиця И.2

Система показників У. Бівера для діагностики банкрутства

Показник	Значення показника		
	Сприятливо	5 років до банкрутства	1 рік до банкрутства
1. Коефіцієнт Бівера	0,4 – 0,45	0,17	-0,15
2. Рентабельність активів, %	6 – 8	4	-22
3. Фінансовий леверидж, %	< 37	< 50	< 80
4. Коефіцієнт покриття оборотних активів власним оборотним капіталом	0,4	< 0,3	< 0,06
5. Коефіцієнт поточної ліквідності	< 3,2	< 2	< 1

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	

Таблиця И.3

Параметричний аналіз виконання кошторису бюджетної установи

Показник	Алгоритм розрахунку	Рекоменд. значення
Коефіцієнт співвідношення касових і фактичних видатків (Кс)	$K_c = \frac{KB}{\Phi B}$ KB – касові видатки, грн; ФВ – фактичні видатки за відповідний звітний період, грн.	> 1 - свідчить про наявність дебіторської заборгованості; < 1 свідчить про наявність кредиторської заборгованості
Відношення планових надходжень коштів за звітний період до обсягів фактичного фінансування (Кз)	$K_z = \frac{Пз}{\Phiз}$ Пз – планові надходження за загальним фондом, грн; Фз – фактичні надходження за загальним фондом, грн.	
Коефіцієнт (обсяг) фактичних видатків загального фонду на одного працівника (Кп)	$K_p = \frac{\Phi B3}{Чс}$ ФВЗ – фактичні видатки загального фонду, грн; Чс – середньоспискова кількість працівників на кінець звітного періоду, осіб.	
Коефіцієнт відношення видатків до доходів кошторису (за відповідними фондами) (Кзф)	$K_{зф} = \frac{\text{Видатки}}{\text{Доходи}}$	1

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05-07.01 /072.00.2/Б /ОК32-1-2024
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 58

Таблиця И.4

Показники фінансової стійкості місцевого бюджету

Блок аналізу	Ключовий показник	Алгоритм розрахунку	Рекоменд. значення
Аналіз збалансованості місцевого бюджету	Коефіцієнт бюджетного покриття	$K_{бп} = \frac{БД}{БВ}$	↑
	Коефіцієнт стійкості бюджету	$K_c = \frac{МТ}{БВ}$	<0,30
	Коефіцієнт загальної податкової стійкості	$K_{зпс} = \frac{ПН}{БВ}$	≥ 0,2–0,5
	Коефіцієнт покриття видатків міжбюджетними трансфертами	$K_{пт} = \frac{МТ}{БД}$	<0,3
Аналіз фінансової самостійності	Коефіцієнт бюджетної залежності	$K_z = \frac{МТ}{(БД + МТ)}$	≤ 0,1
	Частка дотації у загальній сумі трансфертів	$K_{дз} = \frac{МТ_d}{МТ}$	<0,6
	Коефіцієнт податкової самостійності	$K_{па} = \frac{ПН}{БД}$	≥ 0,3
Аналіз ефективності бюджету	Коефіцієнт дефіцитності місцевого бюджету	$K_{бд} = \frac{(БД - БВ)}{БВ}$	≤ 0
	Коефіцієнт бюджетної результативності (грн)	$K_{бр} = \frac{БД}{Ч}$	↑
	Коефіцієнт бюджетної забезпеченості населення (грн)	$K_{бз} = \frac{БВ}{Ч}$	↑

Примітка: БД - бюджетні доходи;
 БВ - бюджетні видатки;
 МТ - міжбюджетні трансферти;
 МТ_д - сума дотацій;
 ПН - податкові надходження;
 Ч – чисельність наявного населення.